

DERS ÇALIŞMA BECERİLERİ EĞİTİMİNİN İLKÖĞRETİM İKİNCİ KADEME ÖĞRENCİLERİNİN AKADEMİK BAŞARILARINA ETKİSİ

STUDYING SKILLS' EFFECTS ON SECOND LEVEL PRIMARY SCHOOL
STUDENTS' ACADEMIC SUCCESS

M. Oğuz KUTLU¹
Şadiye KORKMAZ²

Öz

Bu araştırmanın temel amacı ders çalışma becerileri eğitiminin öğrencilerin akademik başarısına ve öğrenilen bilgilerin kalıcılığına etkisini belirlemektir. Araştırma gerçek deneme modelinde bir çalışmadır. Araştırmada kullanılan veriler araştırmacılar tarafından geliştirilen çoktan seçmeli bir testin uygulanması sonucu elde edilmiştir. Araştırmanın deney ve kontrol grubunu, İstanbul ili Arnavutköy ilçesinde bulunan bir Devlet İlköğretim Okulunun, 2009-2010 eğitim öğretim yılındaki iki şubesinden seçilen 8.sınıf 13-15 yaş arası 40 öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırmadan elde edilen veriler incelendiğinde ön test'e ve son test'e ait olan t-testi sonuçlarına göre deney ve kontrol grupları arasında anlamlı fark olmadığı ancak kalıcılık testi sonuçlarına göre elde edilen t-testi sonuçlarına göre deney ve kontrol grupları arasında anlamlı fark olduğu görülmüştür .

Anahtar Kelimeler: Ders Çalışma Becerileri, Etkili Öğrenme, Akademik Başarı,

Abstract

The main purpose of this research is to determine the effects of studying skills on academic success of the students and retention of the knowledge. This research was designed in true experimental model. The data which was used in this research was collected by the multiple choice test which was developed by the researchers. The treatment and control group of this research consisted of forty students who were eight grades between the ages 13-15, in the school year 2009-2010 in the State Primary School in Arnavutköy - İstanbul. According to the result of the pre-tests and post-tests, between the treatment and control groups, there were not significant differences. Whereas the results of the retention test showed significant differences.

Key words: Study skills, Effective Learning, Academic Success

¹ Çukurova Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Balcalı-Adana/Türkiye, okutlu@cu.edu.tr

² Ahmet Sapmaz Ortaokulu, Seyhan-Adana/Türkiye, sadiyekorkmaz@gmail.com

1. GİRİŞ

Smethurst ve Luckie (1998), okul başarısının doğrudan doğruya zekaya, hıza, hırsla veya benzer özelliklere bağlı olmaktan çok, öncelikle kişinin akademik çalışmalarını bilinçli bir şekilde düzenleyebilmesi ve zamanını etkili bir şekilde kullanabilmesiyle ilgili yetenekli ve istekli olmasına bağlı olduğunu belirtmektedir

Özellikle Yapısalıcı Öğrenme Kuramı (Constructive Learning Theory) ve bu kurama dayalı yöntemler eğitim-öğretim sürecinde öğrenenin aktif olmasının gerekli olduğunu savunmaktadırlar. Bu kurama göre öğrencilerin kendilerine sunulan bilgileri aktarıldığı biçimiyle ve yorumlamadan öğrenmeleri beklenemez (Deryakulu, 2000). Öğrenen sadece öğretim ortamında aktif değil aynı zamanda kendi öğrenme sürecinde de aktif ve sorumludur. Öğrenme sürecinin sonucunda öğrenme gerçekleştiğinde elde edilen başarıyı öğrenci kendisi gerçekleştirecektir. Öğrenme süreci öğrenenlerin kendilerinin gerçekleştirecekleri ve sorumlu oldukları bir süreçtir. Bu öğrenme sürecinde eğitimciler birer rehberdir aynı zamanda öğrenme sürecine kılavuzluk eder. Bireyin bir bilgiyi nasıl öğrendiği uzun zaman merak konusu olmuş, ilgili birçok araştırma sonucunda öğrenmenin birçok faktörden etkilendiği görülmüştür. Bireyin öğrenmenin oluşumunda, önemli bir yere sahip olduğu vurgulanmıştır (Açıkgöz, 2005). Bloom'un Tam Öğrenme Modelinde (Mastery Learning) belirttiği gibi okul ortamı gibi toplu öğrenmelerde bireysel farklılıkların nedenleri incelenmekte ve bu tür bireysel farklılıkların öğrenci, okul ve toplum yararına olacak şekilde en aza indirmek için alınması gerekli önlemler açıklanmaya çalışılmaktadır. Diğer bir deyişle, okulda öğrenme kuramı ya da tam öğrenme modeli; ek zaman ve öğrenme ve öğretim olanakları sağlandığında, hemen hemen tüm öğrencilerin okullarda öğretilmek istenen tüm yeni davranışları öğrenebileceğini ileri sürmektedir (Senemoğlu, 2005).

Öğrenme sürecinde öğrencinin daha aktif bir rol üstlenmesi gerektiğini belirten Yapısalıcı Öğrenme Kuramını da içine alan çağdaş öğrenme ve öğretme kuramları, öğrencinin öğrenme sürecinde aktif olabilmesinin ise önemli ölçüde sahip olduğu ders çalışma becerilerine bu becerileri kapsayan öğrenme stilleri ve stratejilerine bağlı olduğuna dikkat çekmektedir. Öğrencilerin ders çalışma becerileri

ve öğrenme stratejileri ile ilgili bilgi sahibi olmaları, öğrenme süreçlerinde aktif bir rol almalarına yardımcı olacaktır. Beceriler bir öğrenme sürecinde öğrenmemiz gereken davranışı, beceri veya hareketi kolaylıkla ve rahat bir şekilde yapabilmemizi sağlar. Beceriler, planla birleştirilmiş taktik ve stratejileri kapsar (Schmeck, 1988). Stratejiler ve taktikler ise öğrenen birey tarafından bilinçli ve kasıtlı olarak yapılır. Eğer bir beceriyi bilinçli bir şekilde karar vererek uygulamamız gerekiyor ise, taktik ve stratejileri de göz önünde bulundurmanız gerekir (Schmeck, 1988). Ders Çalışma Becerileri, etkili öğrenme, ders çalışma, zaman yönetimi, motivasyon oluşturma, ders çalışma, vb. gibi becerileri kapsar (Kutlu ve Canbolat, Bozkurt, 2007). Ders çalışma becerileri akademik becerileri kapsamakla birlikte kişisel becerileri de kapsamaktadır. Kişisel beceriler öğrenenin istekli olmasını, güçlü ve zayıf yönlerinin farkında olmasını, kararlı olmasını, plan yapmasını, zihninin ve vücudunun zinde ve sağlıklı olmasını sağlamak için spor yapmasını, öğrenmeye karşı olumlu tutum ve davranışlarını kapsamaktadır. Akademik beceriler ise okuduğunu kavrayabilmeyi, okuduğu metinde ilgili bilgiyi bulabilmeyi, sonuç çıkarmayı, okuduklarını özetleyebilmeyi, vb. içermektedir (Ekmekçi, 1994). Pauk (1991) Ders çalışma becerileri ve nasıl çalışılması gerektiği hususunda 1. Hedef belirlemenin 2. Zaman yönetiminin (Planlamasının) 3. Stresin üstesinden gelebilmenin 4. Konsantre olmanın ve Odaklanmanın 4. Unutmanın ve hatırlamanın 5. Anlayarak ve belli bir sürede okumanın 6. Öğrenilecek olan konu ile ilgili anahtar kavramları anlamının ve kullanmanın 7. Sunulan dersi dikkatli bir şekilde dinlemenin ve notlar almanın 8. Sınav korkusunu yenmenin 8. Ders kitaplarının bölümlerinin neler olduğunun ve bu bölümlerde hangi konuların anlatıldığının farkında olmanın, vb. önemli olduğunu belirtmiştir. Öğrencilerin nasıl ders çalışacakları ve ders çalışma becerileri ile ilgili neler yapmaları gerektiği konusunda yeterli düzeyde bilgi sahibi olmamaları akademik başarılarını olumsuz yönde etkilemektedir (Açıkgöz, 2005). Ders çalışma becerisine sahip olan öğrenciler öğrenme sürecinde kendi sorumluluklarının farkında olmakla birlikte öğrenme sürecinde aktif rol almak isterler ve akademik başarılarını arttırmırlar.

Ders Çalışma Becerileri Eğitimi

Eğitim süreci birbirini izleyen ve birbiri üzerine biriken öğrenme ve öğretme olayları ile oluşur. Öğrenmenin oluşmasına yardımcı olan her türlü etki ve süreç eğitim sürecinin bir parçası olarak kabul edilir. Birbirini izleyen bu öğrenmelerin oluşturduğu sürecin, eğitim olabilmesi için bu öğrenmelerin belli bir hedefe veya hedefler dizisine ulaşmak için yapılması gerekir. Eğitim sürecinin üç temel ögesi 1. Hedef 2. Öğretme ve Öğrenme Etkinlikleri 3. Değerlendirmedir (Fidan, 2012). Eğitim belli amaçlara göre insanların davranışlarının planlı olarak değiştirilmesi ve geliştirilmesinin yasa ve ilkelerini bulmaya ve bu amaçla teknikleri geliştirmeye çalışan bir bilim dalıdır (Erden ve Akman, 2004).

Ders çalışma becerileri bilişsel süreçleri, metacognitive (üstbiliş) süreçlerinin gelişimini, kendi bilişsel süreçlerinin farkında olabilmeyi, öğrenme stratejilerini ve akademik başarıyı elde edebilmek için uygun öğrenme stratejisini seçebilmeyi kapsamaktadır (Wong, 2006). Ders çalışma becerileri eğitimi öğrenenlerin bilişsel süreçlerinin, metacognitive (üstbiliş) süreçlerinin ve gelişimlerinin, kendi bilişsel süreçlerinin farkında olabilmelerini, öğrenme stratejilerini ve akademik başarıyı elde edebilmek için uygun öğrenme stratejilerini seçebilmelerini kapsamakla birlikte hedeflemektedir.

Bu araştırmanın amacı ders çalışma becerileri eğitiminin öğrencilerin akademik başarısına ve kalıcılığına etkisini araştırmaktır. Bu amaç çerçevesinde gerçek deneme modeline uygun olarak iki sekizinci sınıf yansız olarak seçilmiş, sınıflardan biri deney, diğeri ise kontrol grubu olarak seçilmiştir. Ders çalışma becerileri eğitimi bölüm maddeleriyle birlikte işlenmiş, kontrol grubuna ise ders çalışma becerileri eğitimi verilmeden işlenmiştir. Deney ve kontrol gruplarına (4 hafta süren) uygulama öncesinde öntest sonrasında sontest ve sontest uygulandıktan 21 gün sonra ise kalıcılık testi uygulanmıştır.

Ders Çalışma Becerileri Eğitimi hazırlanırken Milli Eğitim Bakanlığı 8. sınıf My English Ders Kitabında 3. Ünite de bulunan “Study Skills (Ders Çalışma Becerileri)” konusu başlığı altında bulunan stratejiler, taktikler ve öneriler ile ilgili

literatürde bulunan kaynaklardaki stratejiler temel alınmıştır. Buna ek olarak öğrenene nasıl öğreneceğini, nasıl hatırlayacağını, kendi kendini nasıl güdüleyeceğini ve kendi öğrenmesini nasıl kontrol edip yönlendireceği ile ilgili açıklamalar da göz önünde bulundurularak ders çalışma becerileri eğitimi hazırlanmıştır. Ders çalışma becerileri sınıf ortamında ve Powerpoint sunusu olarak ders çalışma becerilerini kapsayan 36 beceri ve her beceri ile ilgili öğrencilerin kendi öğrenme yaşantıları ve deneyimleriyle de birleştirilerek gerekli açıklamalar bilgisayar ortamında sunulmuştur. Becerilerin madde olarak sunumu esnasında ders çalışma becerileri gerekli görüldüğü durumlarda tekrar edilmiştir. Uygulama bittikten sonra üç haftalık süre içerisinde ders çalışma becerileri eğitimi kontrol grubuna da sunulmuştur.

2. YÖNTEM

Bu araştırma gerçek deneme modelinde olmakla birlikte öntest-sontest kontrol gruplu modele uygun yapılmış bir çalışmadır ve çalışmanın sonunda öğrencilerin akademik öğrenmelerinin kalıcılığı da incelenmiştir. Gerçek deneme modellerinin ortak özellikleri bir'den fazla grup kullanılması ve grupların yansız atama (örnekleme) ile oluşturulmasıdır. Böylece yapılacak olan çalışmada en az bir deney ve bir kontrol grubu bulunur. Bunlar öteki kontrol değişkenleri açısından eşitlenmiş sayılır (Karasar, 2007). Fraenkel ve Wallen (1993) gerçek deneme modellerinin en önemli özelliğinin araştırma için oluşturulan deney ve kontrol gruplarının yansız atama (örnekleme) ile seçilmesi olduğunu ifade etmektedir. Gerçek deneme modelinde deney ve kontrol grupları yansız atama (örnekleme) ile seçilir. Gerçek deneme modeli eğitim ile ilgili yapılan araştırmalar da kullanılan güçlü bir modeldir (Best ve Kahn, 2006). Araştırmada kullanılan veri aracı olan ve araştırmacılar tarafından geliştirilen testin güvenilirliğini belirlemek için KR-20 formülü kullanılmıştır. Elde edilen veriler SPSS paket programına aktarılarak incelenmiş, ilişkili örneklemler için eşli gruplar t- testlerinden yararlanılarak çözümlenmiştir.

Deney ve Kontrol Grupları

Araştırma 2009-2010 eğitim öğretim yılı 2. Yarıyılında İstanbul ili Arnavutköy ilçesinde resmi ilköğretim Okulunda bulunan, gerçek deneme modellerinin ortak özelliklerine uygun, deney ve kontrol grubu olarak, yansız atama (örnekleme) ile seçilen 13-15 yaş arası iki 8. sınıftan oluşmaktadır. Araştırma, 20 deney grubu ve 20 kontrol grubu öğrenci olmak üzere toplam 40 öğrenciyi kapsamaktadır.

Veri Toplama Aracı

Bu araştırmanın uygulanmasında gerekli ölçümlerin yapılabilmesi için araştırmacılar tarafından MEB 2009-2010 eğitim-öğretim yılı eğitim programı ile uyumlu olan bir test geliştirilmiş, elde edilen verilerin SPSS ortamına aktarılmasıyla elde edilen sonuçlar bulgular bölümünde analiz edilip yorumlanmıştır. Ön-test, son-test ve kalıcılık testi şeklinde uygulanan testin içerik geçerliliği çalışması için uzman görüşlerine başvurulmuş ve testin geliştirilme aşamasında deney ve kontrol grubundan ayrı olarak 8. sınıf olan 30 öğrenciye ön uygulama yapılmış ve güvenilirlik ile ilgili olarak iç tutarlık katsayısını belirlemek için KR-20 formülü kullanılmıştır. Madde istatistikleri, ölçme aracındaki her maddenin aldığı değer ile, ölçme aracının tümünden alınan toplam değer arasında ki ilişkiyi ifade etmek için kullanılır. Hangi ölçünün altına düşünce güvenilirliğin "yetersiz" sayılacağı hakkında bir standart vermek güçtür. Bu durum araştırmanın amacına ve yapılan ölçmenin niteliğine göre değişim gösterir. Hangi test maddelerinin güvenilir veya güvenilirmez olduğuna araştırmacı karar verir. Güvenirlik indeks değerinin +1.00'e yaklaşması ile güvenilirliğin arttığı kabul edilir. Genellikle, 0.5'den küçük katsayıları olan maddelerin güvenilirliklerinden kuşkululanabilir (Karasar, 2007). Geliştirilen testin güvenilirlik katsayısı 0,58'dir. Bu açıklamalar doğrultusunda geliştirilen testin güvenilirlik katsayısının uygun olduğu söylenebilir. Geliştirilen test uygulamadan önce öntest olarak, uygulama sonrası sontest olarak ve uygulamadan 21 gün sonra da kalıcılık testi olarak deney ve kontrol gruplarına uygulanmıştır.

Verilerin Analizi

Bu araştırma gerçek deneme modeline uygun yapılmış bir çalışmadır. Araştırmada kullanılan veriler araştırmacılar tarafından geliştirilen ve öntest, sontest, kalıcılık testi şeklinde uygulanan test aracılığıyla elde edilmiştir. Elde edilen veriler SPSS paket programı kullanılarak incelenmiş ve ilişkili örneklem için eşli gruplar t- testlerinden yararlanılarak çözümlenmiştir. Eşli gruplar t testi (bağımlı örneklem t testi) yapılmadan önce değişkenlere ilişkin ölçümlerin fark puanlarının normal dağılıp dağılmadığı incelenmiştir. Çalışma grubu; deney grubu 20, kontrol grubu 20 toplam 40 öğrenci olduğu ve 50'nin altında olduğu için normallik testlerinden Shapiro-Wilk testinin sonuçları ve ilgili grafikler incelenmiş ve anlamlılık değeri her üç test için $p>0.05$ 'den büyük olduğu, puanların normal dağıldığı görülmüştür.

3. BULGULAR

Tablo 1: *Deney ve Kontrol Gruplarının Ön Test Puanlarının Ortalamasının Karşılaştırılmasına İlişkin T-Testi Sonuçları*

Gruplar	n	X	s.s	s.d	t	P
Deney	20	50.60	12.86	19	2.071	.052
Kontrol	20	43.60	6.86			

Tablo 1 incelendiğinde [$t_{19}=2.071$, $p>.05$] olduğu görülmektedir. Bu bulgu deney ve kontrol grubu ön test puanlarının ortalaması arasında anlamlı bir fark olmadığını göstermektedir (Büyüköztürk, 2007). Eşli gruplar t testi yapılmadan önce değişkenlere ilişkin ölçümlerin fark puanlarının normal dağılıp dağılmadığı incelenmiş, çalışma grubu; deney grubu 20, kontrol grubu 20 toplam 40 öğrenci olduğu ve 50'nin altında olduğu için Shapiro-Wilk testinin sonuçları incelenmiş, anlamlılık değerinin 0.92, $p>0.05$ 'den büyük olduğu ve fark puanlarının normal dağıldığı görülmüştür. Bununla birlikte, histogram grafiği, Q-Q Plot ve Box whisker grafiği incelenmiş ve Box Whisker grafiğindeki ortancanın ortada olması, birinci kartil, ikinci kartil ve bıyıklar (çubuk, çizgi) da fark puanlarının normal dağıldığını, histogram grafiği çizgisi ve Q-Q plot grafiği de verilerin normal dağıldığını göstermektedir. Standart sapma ile ilgili veriler incelendiğinde ise uzman görüşleri

doğrultusunda standart sapmanın nispeten yüksek olması grup puanlarının ortalamadan nispeten farklı dağıldığını göstermektedir.

Tablo 2: *Deney ve Kontrol Gruplarının Son Test Puanlarının Karşılaştırılmasına İlişkin t-Testi Sonuçları*

Gruplar	n	X	s.s	s.d	t	P
Deney	20	53.80	16.28	19	-5,00	.623
Kontrol	20	56.20	16.18			

Tablo 2 incelendiğinde [$t_{19} = -5.00$, $p > .05$] olduğu görülmektedir. Bu bulgu deney ve kontrol grubu son test puanlarının ortalaması arasında anlamlı bir fark olmadığını göstermektedir (Büyüköztürk, 2007). Eşli gruplar t testi yapılmadan önce değişkenlere ilişkin ölçümlerin fark puanlarının normal dağılıp dağılmadığı incelenmiştir. Çalışma grubu; deney grubu 20, kontrol grubu 20 toplam 40 öğrenci olduğu ve 50'nin altında olduğu için Shapiro-Wilk testinin sonuçları incelenmiş ve anlamlılık değeri 0.26 buna göre $p > 0.05$ 'den büyük olduğu için fark puanlarının normal dağıldığı görülmüştür. Bununla birlikte histogram, Q-Q plot ve Box whisker grafikleri incelenmiş ve Box Whisker grafiğindeki ortanca, birinci kartil, ikinci kartil ve bıyıklar (çubuk, çizgi), histogram ve Q-Q plot grafiği de fark puanlarının normal dağıldığını göstermiştir.

Standart sapma ile ilgili veriler incelendiğinde ve uzman görüşleri doğrultusunda standart sapmanın yüksek olması grup puanlarının ortalamadan nispeten farklılaştığını göstermektedir.

Tablo 3: *Deney ve Kontrol Gruplarının Kalıcılık Testi Puanlarının Karşılaştırılmasına İlişkin t-Testi Sonuçları*

Gruplar	n	X	s.s	s.d	t	P
Deney	20	65.20	17.46	19	2.427	.025
Kontrol	20	54.40	14.18			

Tablo 3 incelendiğinde [$t_{19} = 2.427$, $p < .05$] olduğu görülmektedir. Bu bulgu deney ve kontrol grubu kalıcılık testi puanlarının ortalaması arasında anlamlı bir fark

olduğunu göstermektedir (Büyüköztürk, 2007). Bağımlı örneklem t testi yapılmadan önce değişkenlere ilişkin ölçümlerin fark puanlarının normal dağılıp dağılmadığı incelenmiş, deney grubu 20, kontrol grubu 20 toplam 40 öğrenci olduğu ve 50'nin altında olduğu için Shapiro-Wilk testinin sonuçları incelenmiş ve anlamlılık değeri 0.11 buna göre $p > 0.05$ 'den büyük olduğu için fark puanlarının normal dağıldığı görülmüştür. Box Whisker grafiğindeki ortanca, birinci kartil, ikinci kartil ve bıyıklar (çubuk, çizgi) fark puanlarının normal dağıldığını, histogram ve Q-Q plot grafiği de verilerin normal dağıldığını göstermektedir.

Standart sapma ile ilgili veriler incelendiğinde ve uzman görüşleri doğrultusunda standart sapmanın nispeten yüksek olması grup puanlarının ortalamadan farklılaştığını göstermektedir. Araştırma grupları yansız atama (örnekleme) ile oluşturulmuştur. Araştırma yapılan grupların ortalamadan farklılık göstermesi öğrenenlerin akademik başarı bakımından bir sınıflamaya gidilmediğini göstermektedir. Eğitimde amaç her öğrenene kendi bireysel hızlarında öğrenme süreçlerine yardım edebilecekleri bir öğrenme ve öğretme ortamı sağlamaktır. Buna ek olarak grupların ortalamaları dikkate alındığında yaklaşık olarak 19.2 puan fark olduğu, deney grubunun ortalamasının 65.20 olduğu kontrol grubunun ortalamasının 54.40 olan ortalamasından daha yüksek olduğu görülmektedir.

4. TARTIŞMA ve SONUÇ

Araştırmanın amacı çerçevesinde öğrencilere sunulan ders çalışma becerileri eğitiminin akademik başarı ve kalıcılık üzerinde etkisinin olup olmadığı incelenmiştir. Araştırma sonucunda elde edilen veriler araştırmanın amacı doğrultusunda değerlendirilmiştir. Uygulanan öntest ve sontest sonrasında yapılan ilişkili örneklemler için eşli gruplar t testi sonuçlarına göre deney ve kontrol grupları arasında anlamlı bir fark çıkmamış olmasına rağmen, kalıcılık testinde deney grubu lehine anlamlı bir fark bulunmuştur. Öğrencilerin ders çalışma becerileri ve stratejilerinin farkında olmalarının öğrenme sürecine katkı sağlayacağı, aynı zamanda bu beceri ve stratejileri her derste kullanmalarının öğrenme süreci için önemli olduğunu bilmelerinin ve göz önünde bulundurmalarının öğrencilere öğrenme sürecinde oldukça katkı ve fayda sağlayacağıdır. Eğitim ve öğrenme ortamında ders

çalışma becerileri eğitiminin akademik başarıyı olumlu yönde etkileyeceği dikkate alınmalıdır.

Ders çalışma becerileri eğitiminin her branştaki dersin öğrenme sürecine yardımcı olacağı bununla birlikte öğrencilerin akademik başarıları dikkate alındığında olumlu bir etki meydana getirebileceği düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- Açıkgöz, K. Ü. (2005). *Etkili Öğrenme ve Öğretme* (6. Baskı), İzmir; Eğitim Dünyası Alkış Yayınları.
- Best, J., W. & Kahn, J., V. (2006). *Research in Education*. Boston: Pearson Education Inc.
- Büyüköztürk, Ş. (2007). *Sosyal Bilimler için Veri Analizi El Kitabı İstatistik, Araştırma Deseni, SPSS Uygulamaları ve Yorum*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Deryakulu, D. (2000). *Sınıfta Demokrasi*. Ankara: Eğitim Sen Yayınları.
- Ekmekçi, Ö. (1994). *Ways of Attaining Study Skills*. İstanbul: Literatür Yayıncılık.
- Erden, M. & Akman, Y. (2004). *Gelişim ve Öğrenme*. Ankara: Arkadaş Yayınevi.
- Karasar, N. (2007). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın.
- Fraenkel, J. R. & Wallen, N. E. (1993). *How to Design and Evaluate Research in Education*. Singapore: McGraw-Hill.
- Kurt Bacanlı, C., Sayiner, İ., Sarandal, M., Çoban, Ö., Buldur, P. Ü. ve Tekir, S. (2008), *Spot on Grade 8: Student's Book*, İstanbul: Feza Gazetecilik A.Ş.
- Kurt Bacanlı, C., Sayiner, İ., Sarandal, M., Çoban, Ö., Buldur, P. Ü. ve Tekir, S. (2008), *Spot on Grade 8: Teacher's Book*, İstanbul: Feza Gazetecilik A.Ş.
- Kurt Bacanlı, C., Sayiner, İ., Sarandal, M., Çoban, Ö., Buldur, P. Ü. ve Tekir, S. (2008), *Spot on Grade 8: Work Book*, İstanbul: Feza Gazetecilik A.Ş.
- Kutlu, O. ve Bozkurt, M. C. (2007), *Okulda ve Sınavlarda Adım Adım Başarı*, Konya: Çizgi Kitabevi.
- Fidan, N. (2012). *Okulda Öğrenme ve Öğretme*. Ankara: Pegem Akademi Yayınevi.
- Luckie, W.R.; Smethurst, W.(1998). *Study Power, Study Skills to Improve Your Learning and Your Grades*. Cambridge, Massachusetts: Brookline Books.
- Pauk, W. (2001). *How to Study College*. Boston: Houghton Mifflin Company.
- Saban, A. (2005). *Öğrenme Öğretme Süreci Yeni Teori ve Yaklaşımlar*. Ankara: Nobel Yayın.
- Schmeck, R. R. (1988), *Learning Strategies and Learning Styles*, New York, London: Plenum Press.
- Senemoğlu, N. (2005). *Gelişim Öğrenme ve Öğretim*, Ankara: Gazi.
- Wong, Linda. (2006). *Essential Study skills*. Boston: Houghton Mifflin Company.